UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio p[ro]pt[er] mitiga[n]da[m] iudic[is] seueritate[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

bis aduent⁹ in carnē: niſi nobis adueniret
in mentē. Nec aliquid nobis ꝓdeſſet cele-
brare illū p̄mū dn̄i aduentū ⁊ ei⁹ natiuita
tē niſi in mentib⁹ nr̄is facerem⁹ ſpūalis ad
uen⁹ ei⁹ ſolēnitatē. Sed heu heu q̄ꝫ pauci
faciūt/ q̄ꝫ pauci ſe diſponūt/ q̄ꝫ pauci ad hāc
ſolēnitatē veniūt. qđ reuera valde dolēdū
eſt Threñ. j. Vie ſion lugent eo q̄ nō ſint
q̄ veniāt ad ſolēnitatē. O igit̄ aīa rōnalis
ſomnolenta in pctis dormiens imo etiam
mortua. Attende qđ dīc ſaluator Joā. v.
Venit hora ⁊ nunc eſt qn̄ mortui. ſ. in pec-
catis audient vocē filij dei ⁊ q̄ audierint vi
uent. ſ. vita gr̄e. Igit̄ ſic dicit pſ. Hodie ſi
vocē ei⁹ audientis nolite obdurare corda
vr̄a. hodie inquā q: in p̄nti eſt tp̄s audien-
di. nolite igit̄ obdurare ⁊c. i. vlteri⁹ ptinaci
ter in pctō ꝑſeuerare: q: hora eſt iā nos de
ſomno ſurgere.

Tertio hora ē. i. accelerandū ē vt nos
ꝑparemus ad expectationē certiſſi-
mā: ⁊ hoc reſpectu vltimi aduent⁹ vicꝫ ad
iudiciū tā ꝑiculāl. e in hora mortꝭ q̄ꝫ vni-
uerſale in fine mūdi. Luce. xij. Vos ſiles
hominib⁹ expectantib⁹ dn̄m ſuū qn̄ reuer-
tat̄ a nuptijs. Et ſequit̄ poſt. Et vos eſto
te parati. Acceleranda eſt aūt hmōi ꝑpara
tio ꝑcipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter ꝑueniendi tp̄is dubietatem.
Scđo ꝓpt̄ euadēdā demōis calliditatē
Tertio ꝓpt̄ mitigādā iudicij ſeueritatē.

Primo propter preueniē-

dā temporis dubietatē. Jō Luc. xij. poſt-
q̄ꝫ dicit: Et vos eſtote parati: ſubdit. q: q̄
hora non putatis filius hominis veniet. Et
Matt. xxiiij. Si ſciret paterfamilias qua
hora fur venturus eſſet vigilaret vtiq̄ꝫ ⁊ n̄
ſineret perfodi domū ſuā. ideo ⁊ vos eſto-
te parati quia qua hora non putatis filius
hominis veniet. Sicut em̄ dicit Seneca.
Multos vitam differentes mors incerta
preſſenit. Itaq̄ꝫ omnis dies velut vltim⁹
iudicandus eſt. Et Greg. Horam vltimā
ideo voluit dominus nobis eſſe abſcondi-
tam vt ſemp haberet̄ ſuſpecta ⁊ quā preui
dere non poſſumus ad illā ſine intermiſſio
ne preparemur. Hec ille. Preparate itaq̄ꝫ
diligenter corda veſtra vt digne celebrare
poſſitis aduentum dn̄i Neſcitis enim ſi iā
amplius decetero aduentū dn̄i ⁊ ſanctam
eius natiuitatē celebrare poteritis: q: for
te ante annūꝫ elapſum veniet vobis hora
mortis. Matth. xxv. Vigilate itaq̄ꝫ quia
neſcitis diem neq̄ꝫ horam. Ideo ſcientes
ſi. q: hora eſt ⁊c.

Secundo propter euadē-

dam demonis calliditatē Leo papa in q̄-
dam ſer. Non deſinit hoſtis antiquus de-
ceptionū laqueos vbiq̄ꝫ ꝑtendere et vt q̄q̄
modo fidem credentiū corrumpat inſtare
Ideo dicit Petrus. j. Pe. v. Vigilate q̄a
aduerſarius veſter diabolus tanq̄ꝫ leo ru-
giens circuit ⁊c. Callidius aūt ⁊ vehemē
tius impugnat hominē in articulo mortis
Greg. Tanto demon grauiores tentatio
nes ingerit quāto magis pctōrem fini ap
propinquare conſpicit. Pſ. Ipſi ſcꝫ demo-
nes calcaneū meū. i. finē vite obſeruabūt
Et Geñ. iij. dicit dn̄s ad ſerpentē. Tu inſi
diaberis calcaneo eius. Prepara igit̄ ani
mā tuā diligenter ⁊ diabolū repelle ne for
te in mortis articulo non poſſis eū repelle
re cū voles. Qm̄ ſicut dicit Beda. Dia
bolus quanto diutius poſſedit tanto diffi
cilius dimittit. In cuius figura: pharāo
nolebat dimittere et vix dimiſit ppl'm qui
ſibi diu ſeruierat. vt patz Exo. plurib⁹ ca.
Hora eſt igit̄ vt te ꝑpares. Ecci. ij. Pre-
para animā tuā ad tentationē.

Tertio propter mitigādā

iudicis ſeueritatē. Sicut dicit Gregorius
Qualis hinc quiſq̄ꝫ egredit̄: talis in iudi-
cio ꝑſentabitur. Et Cyprianus ponit hāc
regulam generalem q̄ etiā ponit̄ in decre.
de. pe. diſt. j. c. Nunquid. Qualem te inue-
nerit deus: talēꝫ te iudicabit. Studeas ḡ
dum potes irā iudicꝭ mitigare q: tunc im-
placabilis erit ira eius. Sap. xix. Impijs
vſq̄ꝫ i nouiſſimū ſine miſcdia ira ſupuenit
Nunc ḡ dum tp̄s habes ſtudeas iram iu-
dicis placere. Ecci. xviij. Ante iudiciū pa
ra iuſticiam. Prepara igit̄ aīam tuā cū oī
diligentia. Ecci. xxxvj. Feſtina tp̄s ⁊ me-
mēto finis. Audi etiā q̄d dicat mortu⁹ vi-
uo. Ecci. xxxviij. Memento iudicij mei ſic
ei erit ⁊ tuū Mihi heri ⁊ tibi hodie. Ac ſi
diceret Tp̄s q̄ operari potui tranſiuit: ſꝫ ti-
bi adhuc operari licꝫ. O ſi cū mortuis ver
bum hr̄e poſſes audires vtiq̄ꝫ quantū de

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſua negligentia doleant q̄ non feruenti⁹
operib⁹ pnie ꝛ virtutis inſudarunt. Sicut
igit̄ in eodē Ecci. ca. dr̄. Memento nouiſ-
ſimoꝝ ꝛ noli obliuiſci. Neqꝫ em̄ eſt cōuer-
ſio. Et ſicut dicit ſaluator Lu. xxj. Vigila
te itaqꝫ oī tpe orantes vt digni habeami-
ni effugere q̄ ventura ſunt ꝛ ſtare an̄ filiuꝫ
hoīs. Sed heu heu q̄ꝫ pauci h̄ conſiderāt.
Heu quanta in multis ſue ſalutis negligē
tia. O q̄ꝫ ſtulti q̄ꝫ inſenſati q̄ dei iudiciū non
cogitant ꝛ q̄ ad euadendā iudicis irā non
puident. Ps. Intelligite inſipientes i po-
pulo ꝛ ſtulti aliqn̄ ſapite. Et Deut. xxxij.
Gens abſqꝫ ꝯſilio ꝛ ſine prudentia vtinaꝫ
ſaperent ꝛ intelligerent ac nouiſſima pui-
derent. Conſiderate itaqꝫ chariſſimi hore
mortis dubietatē: demonis calliditatē: et
implacabilē tunc iudicis ſeueritatē: ꝫ pen
ſate qm̄ tunc impoſſibile vobis erit ſaluti
vr̄e puidere qd̄ tn̄ nunc facile eſt. Nunc ei
ꝓpioꝛ eſt noſtra ſalus. Paꝝ nobis ꝓdeſſet
primū aduentū dn̄i celebrare in q̄ venit vt
redemptoꝛ niſi ſic p̄parati eſſem⁹ tanq̄ꝫ ſe-
cure expectantes tertiū eius aduentū in q̄
manifeſtabit̄ vt iudex. Quid em̄ obſtina-
tis pctōrib⁹ ꝓderit gaudiū dn̄ice incarna-
tionis et natiuitatis qn̄ in dei iudicio oīa
eius gaudia conuertent̄ in luctū: Tunc ei
verificabitur de eis illud qd̄ dr̄. j. Mach. j
Dies feſti eius conuerſi ſunt in luctū: ſab-
bata eius in opprobriū: honores ei⁹ in ni-
hilum: ſcd̄m gl'iam eius multiplicata eſt
ignominia eius: ꝛ ſublimitas eius cōuer-
ſa ē in luctū. Hec ibi. Ne igit̄ differatꝫ am
plius ſcientes q̄ hora eſt ꝛc̄. Audi terribi-
lem cōminationē iudicis. Apo. iij. Si non
vigilaueris veniā ad te tanq̄ꝫ fur ꝛ neſcies q̄
hora veniā ad te. et Mat. xxiiij. Si dixe-
rit malus ſeruus in corde ſuo: morā facit
dominus me⁹ venire ꝛ ceperit pcutere con
ſeruos ꝛc̄. Veniet dn̄s ſerui illius in die q̄
non ſperat ꝛ hora q̄ ignorat ꝛ diuidet eū:
parteqꝫ eius ponet cū hypocritis Ibi erit
fletus ꝛ ſtridoꝛ dentiū. Hec ibi. O quāta
confuſio tunc erit, vicꝫ in dei iudicio his q̄
nunc negligunt preparare. Cum em̄ iuſti
poſſint dicere illud Phil. iij. Saluatorē ex
pectamus dn̄m ꝛc̄. Illi certe hn̄t dicere.
Damnatorē expectamus.

Hec de prima principali ꝯſideratione
ſuperius ꝓpoſita iuxta verba p̄aſſumpta
vicꝫ Hora eſt iam nos de ſomno ſurgere.

Sequit̄ ſcd̄a pncipalis conſideratio.

Secunda principalis cōſideratio
eſt conſideratio miſerāde diſpo-
ſitionis que tangit̄ cum dicit̄ de
ſomno. Dicit Aug⁹. ſuper Pſal. lxij. q̄ ſo-
mnus anime eſt obliuio dei. Hmōi auteꝫ
obliuio eſt per pctm̄. Status itaqꝫ pcti dr̄
ſomnus ꝓpter eius miſerabilē diſpoſitiōeꝫ
Sicut em̄ dormiens non habet plenas ope
rationes vitales vite corꝑalis ꝓpter quod
phs dicit. j. Eth. q̄ ſomnus eſt dimidiuꝫ
vite. Sic qui eſt in pctō non habet op̄ati-
ones vite ſpūalis Prouer. xxiiij. Vſqꝫ q̄ pi
ger dormis: vſqꝫ q̄ de ſomno ꝯſurges: Pa
rum inquā dormies. q. d. Excita teipm̄ di
ligenter q̄ hora eſt iā nos d̄ ſomno ſurge
re. Niſi em̄ teipm̄ excitaueris: tn̄ cito velis
nolis excitaberis cū manifeſtabit̄ ſuꝑ te ira
dei, q̄ ſicut dr̄ Ecci. v. In pctōres reſpicit
ira dei. Vt aūt plenius videamus q̄ꝫ con-
uenienter pctm̄ dr̄ ſomnus et q̄ꝫ miſerabil̄
ſit ſtatus pctōꝝ: conſiderare debemus qm̄
ſpūaliter pctm̄ aufert tria q̄ corꝑaliter au-
ferunt̄ ꝑ ſomnū corꝑis.

Primū eſt actualitas ſenſationis.
Scd̄m eſt facultas op̄ationis.
Tertiū eſt ptās defenſionis.

Primo pctm̄ aufert actu-
alitatem ſenſationis. Sicut em̄ dormiens
non vtitur actualiter potentijs ſenſitiuis
corporalib⁹: ſic in pctō iacens non vtit̄ ſenſi
bus ſpūalibus. nam per pctm̄ efficit̄ ſpūa
liter inſenſibilis ꝛ hoc quantū ad oēs qn̄-
qꝫ ſenſus. Primo quantū ad tactū. Cū
em̄ pctm̄ ſit onus grauiſſimū iuxta illō ps
Sicut onus graue grauate ſunt ſuꝑ me. ſ.
iniquitates mee. Onus inquā ſic graue q̄
nec celum nec firmamentū vna hora potu
it illud ſuſtinere. Luce. x. Videbam ſathā
nam ſicut fulgur de celo cadentem. Et ta
men miſer homo non ſentit illud onus ſꝫ
tamen ſentiet poſtea. Si groſſe turres et
magni montes et lapides ſuper peccato-
rem caderent: non ſic eum deprimerent ſi
cut vnum peccatum moꝛtale. Relinquerēt
enim eum ſuper ſuperficiem terre. illud